

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Znanstveno-istraživački projekt „Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske“ - preliminarni rezultati vezani uz zlouporabu ilegalnih droga

(07.02.2012, ZAGREB) U Republici Hrvatskoj po prvi je put proveden znanstveno-istraživački projekt *Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske*, čiji je osnovni cilj bio prikupiti podatke o prevalenciji konzumacije različitih sredstava ovisnosti u općoj populaciji kao i u relevantnim subgrupama populacije. Koncepcija istraživanja temeljila se na metodološkim smjernicama Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) kao i na iskustvu Instituta Ivo Pilar u provođenju znanstvenih istraživanja. U istraživanju je korišten upitnik *European Model Questionnaire* (EMQ), koji se standardno koristi u nacionalnim studijama zlouporabe sredstava ovisnosti, čime je osigurana je međunarodna usporedivost epidemiološkog stanja u području zlouporabe sredstava ovisnosti u Republici Hrvatskoj.

Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku od 4756 ispitanika u dobi od 15 do 64 godine (ciljana populacija te dobi prema popisu stanovništva iz 2001. godine bila je ukupno 2 969 981 građana Republike Hrvatske), a prikupljanje podataka trajalo je od svibnja do kolovoza 2011. godine. Teme istraživanja bile su: (1) prevalencije uzimanja legalnih droga (duhan, alkohol, lijekovi), (2) prevalencije uzimanja ilegalnih droga, (3) stavovi i mišljenja o drogama i politici vezanoj uz droge te (4) relevantna obilježja ispitanika.

Rezultati su pokazali da je 16% ispitanika barem jednom u životu konzumiralo neku ilegalnu drogu. Najčešće korištena ilegalna droga bila je kanabis, koju je bar jednom u životu konzumiralo 15.6% ispitanika, dok su životne prevalencije uzimanja ostalih ilegalnih droga znatno bile niže: amfetamini (2.6%), ecstasy (2.5%), kokain (2.3%), LSD (1.4%) i heroin (0.4%). U godini koja je prethodila istraživanju 5.4% ispitanika konzumiralo je neku ilegalnu drogu. U tom razdoblju kanabis je barem jednom konzumiralo 5% ispitanika, dok je prevalencija uzimanja svih ostalih ilegalnih droga bila ispod 1%. Barem jednom u mjesecu koji je prethodio istraživanju neku ilegalnu drogu konzumiralo je 3.2% ispitanika (najčešće kanabis - 2.9%, a ostale ilegalne droge do 0.3%). U sklopu istraživanja ispitani su neki stavovi i mišljenja o ovisnicima o drogama, politici vezanoj uz droge, ponašanjima vezanim uz uzimanje sredstava ovisnosti te percepciji mogućih rizika vezanih uz uzimanje sredstava ovisnosti. Od rezultata valja istaknuti da se većina ispitanika (ukupno 66.8%) ne slaže s time da bi ljudima trebalo biti dozvoljeno uzimanje marihuane ili hašša, dok se manje od petine ispitanika (ukupno 18.3%) slaže s navedenom tvrdnjom. Nadalje, gotovo tri četvrtine ispitanika (72.8%) smatra da su droge u Republici Hrvatskoj prilično dostupne ili dostupne u velikoj mjeri, a

samo njih 3.1% smatra kako droge nisu nimalo dostupne. Premda ispitanici većinom procjenjuju da su droge u Republici Hrvatskoj općenito dostupne, 55.4% ispitanika iskazuje kako im osobno nimalo nisu dostupne, dok 16.3% ispitanika smatra da su njima osobno droge prilično dostupne ili dostupne u velikoj mjeri. Detaljni rezultati istraživanja bit će prikazani u završnom istraživačkom izvješću Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar.